

© iStockphoto

EDUCATIEF
RAW naar JPEG op EOS 60D

EDUCATIEF
FLITSEN (6)

OPLEIDINGEN
FOTOACADEMIE

SOFTWARE
SAMENVATTING EOS-CD

EDUCATIEF
START SERIE PRINTEN

WORKSHOP
ZONSOPKOMST EN TPE

REVIEW
Mac App Store

PORTFOLIO
Leo Roest

INTERVIEW
Chris Hoefsmid

REVIEW
Canon EF 200mm 2.8L

Bepaal jouw
invalshoek.

Ontdek je creatieve kant met de nieuwe EOS 60D. Het variangle LCD-scherm en de Basic+ functies geven je de vrijheid om te laten zien wat je voelt en beelden vast te leggen precies zoals jij ze ziet. canon.nl/EOS60D

Canon

you can

De beste wensen!

Bij deze willen we alle lezers een gezond en inspirerend 2011 toewensen.

Helaas hebben we geen glazen bol om te zien of al die goede wensen ook daadwerkelijk uit gaan komen. Het is echter wel aanleiding om eens te filosoferen wat de toekomst ons zal brengen. En laatst werd die mijmering redelijk concreet toen bij een gezellig bijeenzijn van fotografen de volgende stelling ter tafel kwam: 'de toekomst van fotografie is filmen'.

Nu alle nieuwe EOS-modellen beschikken over HD-video is de genoemde stelling niet ondenkbeeldig. Met een simpele druk op de knop kan iedere fotograaf zo overstappen van registratie van stilstaand beeld naar bewegende emotie. Toch was de mening van alle aanwezigen, waaronder ook enkele videografen, eensluidend: de toekomst van fotografie is fotografie! De intense beleving van een foto is gewoon heel anders dan van video, waarbij het gewicht veel meer op het verhaal ligt. Fotografie en video zullen door de HDSLR's wel dichter naar elkaar toegroeien en met de juiste software en publicatiemogelijkheden als smartphones en touch tablets zullen in de toekomst beide media vaker samen het verhaal van de video-fotograaf vertellen. Als tegenstelling poneren we bij deze daarom: 'de toekomst van fotografie is mooi!'

Elk jaar mogen we de musical van theatergroep Respect fotografisch registreren. Een bijzondere belevenis, omdat het hier een uitvoering betreft in samenwerking met acteurs met een fysieke en/of verstandelijke beperking. Alles aan deze musical is zo puur, dat je niet alleen gegrepen wordt door spel en decor, maar na afloop weer met beide benen op de grond staat met slechts één gevoel: RESPECT!

Veel leesplezier, Pieter Dhaeze

P.S. Blijf je aanmelden. Met meer lezers kunnen we je nog slagvaardiger informeren! Alvast bedankt.

In dit nummer

PORTFOLIO | Leo Roest

High Dynamic Range (HDR) mag zich al enige tijd op een verhoogde aandacht verheugen. De beschikbaarheid van gebruiksvriendelijke software (Photomatix, HDR Express) ligt hieraan waarschijnlijk ten grondslag. Toch is het niet de techniek, maar de fotograaf die de kwaliteit van HDR-opnamen bepaalt. Leo Roest bewijst dat in EOSzine met zijn prachtige portfolio!

8

EDUCATIEF | Flitsen (6)

Het traject dat we doorlopen om alles te weten te komen over flitsen is aangekomen bij het zesde artikel, waarin we stilstaan bij flitsen in de Av-stand. Enerzijds krijgen we meer vrijheidsgraden ter beschikking, anderzijds liggen missers in de vorm van bewegingsonscherpte of te kleine scherptediepte op de loer. Toch is flitsen in de Av-stand zeker het proberen waard.

10

INFORMATIEF | Fotoacademie

We zijn in de serie over fotovakopleidingen aangekomen bij de Fotoacademie. Het hart van deze opleiding is de vakopleiding. Afhankelijk van de vorm en je afstudeerrichting duurt de opleiding tussen de 2,5 en 5 jaar. Welke keuze je ook maakt, uiteindelijk ben je technisch gedegen onderlegd en heb je een geheel eigen stijl ontwikkeld.

12

INTERVIEW | Chris Hoefsmit

Wil je een topfotograaf worden dan moet je een 'drive' hebben en bijzondere projecten niet uit de weg gaan. Chris Hoefsmit laat al vele jaren zien begeistert te zijn van het vak en dat heeft hem behalve een waanzinnig mooi portfolio, ook het Canon-ambassadeurschap opgeleverd. Wij zijn derhalve trots je kennis te kunnen laten maken met deze fotografisch virtuoos!

16

EDUCATIEF | Start serie printen

Sommige uitspraken op de redactie lijken een onafgebroken echo te zijn. 'Een foto is pas een foto als ze geprint is', is één van die gemeenplaatsen. Het is dan ook niet verrassend dat we in het nieuwe jaar starten met een serie over alle in-en-outs van het afdrucken van foto's. Van pixel en resolutie tot kleurbeheer en van wenskaart tot fotobehang, canvas en fotoboek.

18

WORKSHOP | Zonsopkomst en -ondergang

Een goede zonsopkomst- of ondergang fotograferen is niet eenvoudig. Velen zullen dan aan technische aspecten denken, zoals belichting en witbalans, maar het echte probleem zit hem veel meer in de keuze van de locatie en in een juiste timing. Om over de wispelturigheid van het weer nog maar te zwijgen. Daarom stellen we je voor aan The Photographers Ephemeris. De wat???

20

WORKSHOP | RAW-JPEG in EOS 60D

We hebben al enige tijd de EOS 60D op de redactie en zijn er om verschillende redenen heel enthousiast over. Hij zit boordevol leuke opties en wij zoeken uit of ze ook echt nuttig zijn. In dit geval bekijken we de mogelijkheid om in de EOS 60D RAW direct om te zetten zonder tussenkomst van een computer. DPP in je camera is dat 'fun of functie'. Lees er alles over.

22

REVIEW | EF 200mm 2.8L én 2L IS!

Als je het over Canon hebt, dan denkt iedereen meteen aan camera's. Maar dit illustere merk is ook als ontwikkelaar en producent van lenzen een zeer sterke marktspeeler. Niet alleen voor fotografie, maar ook voor video en medische toepassingen. Wij als EOS-fotografen plukken de vruchten van al die know-how en hebben een Beauty en een Beast van 200mm mogen testen!

24

Verder: Nieuws **6** • Mac App Store **26** • Samenvatting EOS Software **30**
 Boekreview **33** • Service & oproep **34**

Volgende keer* o.a.: Vervolg serie flitsen en serie printen. Review EF 70-300mm L IS.

* onder voorbehoud

INFORMATIEF

Leuk om te weten

Canon is een dynamisch bedrijf. Niet alleen in Nederland, maar ook wereldwijd. Er gebeurt dus van alles, maar veel van dat nieuws haalt het journaal niet en lees je ook niet in de krant. Uit een lange lijst van persberichten en nieuws-items hebben wij daarom voor jou enkele leuke wetenswaardigheden geselecteerd.

••••• Canon nieuwe producten 2011 •••••

Canon introduceerde 5 januari een nieuwe reeks imaging producten, met totaal vijf nieuwe compact camera's en tien nieuwe camcorders. Door Canon kwaliteit te combineren met functies die fotografie en filmen leuker en nog creatiever maken, biedt het nieuwste pakket alles van professionele videoprestaties tot veelzijdige compact camera's.

LEGRIA

Aansluitend op de uitbreiding van het Canon videoassortiment in 2010 zijn nieuwe camcordermodellen voor zowel professionals als consumenten toegevoegd. Tot de reeks die in januari werd geïntroduceerd, behoren de professionele XA10 en een reeks consumentenmodellen, waaronder de LEGRIA HF G10 – het eerste model in de nieuwe LEGRIA HF G serie. De LEGRIA HF M serie en LEGRIA HF R serie zijn uitgebreid met nieuwe, verbeterde HD modellen terwijl de LEGRIA FS400 serie wordt gepresenteerd als Canon's kleinste Standard Definition camcorders ooit. Met superieure beeldkwaliteit en een groot aantal creatieve opties kunnen videoprofessionals en amateurs nu schitterende Full HD videobeelden vastleggen.

afb 1 | professionele camcorder XA10

POWERSHOT

De populaire Canon PowerShot A-serie bevat voor iedereen de juiste compact camera en combineert geavanceerde optische technologie met vijf nieuwe, fraai ontworpen modellen die zeer gebruiksvriendelijk zijn - de PowerShot A3300 IS, PowerShot A3200 IS, PowerShot A2200, PowerShot A1200 en PowerShot A800. Voor het eerst is het met geselecteerde modellen uit de PowerShot A-serie mogelijk HD video vast te leggen met een 720p resolutie. Miniature Effect kan ook worden gebruikt in de Movie mode, zodat het effect van time-lapse video-opnamen van schaalmodellen mogelijk is.

Canon en Social Media

Tegenwoordig houden we met blogs en sociale netwerksites familie en vrienden op de hoogte van ons doen en laten, en delen we foto's van mensen, plaatsen en gebeurtenissen die we belangrijk vinden.

Je kunt nu een koppeling naar je onlinealbums op de CANON iMAGE GATEWAY posten, zodat iedereen je favoriete foto's kan bekijken. Het CANON iMAGE GATEWAY-online fotoalbum is een exclusieve service die alleen beschikbaar is voor eigenaren van een digitale Canon-camera.

Met een maximale albumgrootte van 2 GB biedt het CANON iMAGE GATEWAY-fotoalbum voldoende plaats voor honderden afbeeldingen in hoge resolutie. De afbeeldingen kun je vervolgens weer aan je Facebook- of Myspace-pagina koppelen, zodat iedereen hoogwaardige versies van je foto's kan bekijken en printen, en zelfs de volledige opname-informatie kan bekijken. Je kunt je album zelfs aan een blog koppelen door een widget te maken, dit aan jouw stijl aan te passen en de resulterende code in je blog te plakken.

De toepassing is gemakkelijk te gebruiken. Meld je gewoon aan bij je CANON iMAGE GATEWAY-online fotoalbum en volg de instructies. Ontdek nu dus zelf wat de CANON iMAGE GATEWAY je allemaal te bieden heeft.

Heb je je nog niet geregistreerd bij de CANON iMAGE GATEWAY, doe dit dan via de betreffende optie die te vinden is op de cd die bij je EOS-camera meegeleverd is.

Beste foto 2010

Stuur je favoriete foto's in voor de Best of 2010-Galerij. Zo aan het begin van 2011, is het de perfecte gelegenheid om na te denken over het afgelopen jaar en al je fotoherinneringen te ordenen. Houd een oogje in het zeil en upload je beste foto's naar de You Connect-Galerij. De meest inspirerende foto's worden geselecteerd voor de volgende Galerij zodat iedereen ze kan bewonderen.

PhotoPlus Magazine

De heer Gerrit Plomp maakte ons attent op het Engelse fotomagazine **PhotoPlus**. Net als EOS Magazine en natuurlijk je eigen **EOSzine** is het geheel gewijd aan fotografie met Canon-camera's en dus zeer de moeite waard. Kijk op de website voor een (digitaal) abonnement.

Codec EOS 60D

Als je in RAW fotografeert is het niet vanzelfsprekend dat je in Windows Verkenner de opnamen als miniatuurafbeelding kunt zien. Er is een speciaal stukje software (codec) voor nodig om dit te bewerkstelligen. Canon heeft eind vorig jaar versie 1.8.0.68 uitgebracht, waarmee ook de RAW-bestanden van de laatste EOS-modellen als thumbnail kunnen worden gezien.

De codec is te downloaden van de Canon Site onder Support, Drivers en handleidingen of via de link hiernaast (zip-bestand, 28 MB)

Firmware EOS 60D

Als je EOS 60D overbelichte opnamen maakt als je flitst met de interne flitser of met een Speedlight bij gebruik van een van de volgende lenzen: EF300/4 L IS USM, EF28-135/3.5-5.6 IS USM, EF75-300/4-5.6 IS USM of EF100-400/4.5-5.6 L IS USM dan zou dit probleem opgelost moeten zijn met deze nieuwe firmware-update 1.0.8. Klik hiernaast op de button om naar de betreffende website te gaan.

Leo Roest

Hoogstaand HDR

Na een krantenartikel in 2007 in de Tubantia over onderwaterfotografie en een daaraan gekoppelde expositie, ben ik weer wat meer gaan fotograferen. Daarvoor ga ik graag 'het veld in', waar ik me vooral bezig houd met onderwerpen als landschap, architectuur en macro, maar ook andere thema's schuw ik niet. Een van mijn favoriete toepassingen in de fotografie, die terugkomt in veel van mijn onderwerpen, is High Dynamic Range (HDR). Dit is een techniek waarbij foto's met dezelfde kadering, maar met een verschillende belichting, op de computer met speciale software (Photomatix) worden samengevoegd tot één foto. Hierdoor zie je veel meer detail in zowel de hooglichten van een onderwerp (wolkenlucht) als in de schaduwen.

Tijdens onze diversen reizen in het buitenland heb ik altijd mijn camera's bij me om zowel onder als boven water te kunnen fotograferen. In september van vorig jaar hebben we een rondreis gemaakt door het zuidwesten van de Verenigde Staten, waar we de bekende en onbekende parken hebben bezocht, wat een ongekennde ervaring was.

In april 2009 heb ik na een oproep in de krant, de fotoclub 'Berkelland' opgericht, om zo foto's en ervaringen te kunnen delen en nieuwe kennis op te doen: www.fotoclubberkelland.nl

Neem voor een overzicht van mijn werk eens een kijkje op www.leoroest.nl. Tot ziens!

Leo Roest (1962)

- Canon EOS 5D mkII en EOS 1D mkIV
- Canon EF 16-35mm 2.8L USM II
- Canon EF 24-70mm 2.8L USM
- Canon EF 70-200mm 2.8L USM IS II
- Canon EF 180mm 3.5L Macro USM

www.leoroest.nl

Bewuster en beter flitsen: 6 | Av-stand

We hebben in deze serie over flitsen gezien dat flitsen in de P-stand al veel meer controle geeft dan in de volautomatische groene stand. Door te spelen met de ISO-gevoeligheid en (flits)belichtingscompensatie kom je in de P-stand tot goede resultaten met de interne flitser of Speedlight (E-TTL II). Maar wat gebeurt er als je de camera in de Av-stand zet?

Zondervangnet

Hoewel de controle over je flitsfoto's in de P-stand dus al redelijk groot is, is het toch eigenlijk nog een soort 'veilige modus'. De camera kiest dan bij het flitsen namelijk zelden diafragma's groter dan f/4 (zorgt daarmee voor voldoende scherptediepte) en je zult nooit sluitertijden langer dan 1/60s hoeven verwachten (voorkomt zo bewegingsonscherpte).

Door de camera op Av te zetten, haal je dit vangnet onder je flitsfotografie uit met een grotere kans op fouten, maar wel de mogelijkheid het flitsresultaat nog meer naar eigen hand te zetten. Want wat gebeurt er in de Av-stand?

De lichtmeting van de camera doet net alsof er niet geflitst gaat worden en meet afhankelijk van de gekozen lichtmeetmethode de helderheid van het onderwerp. Met het door jezelf gekozen diafragma stelt hij dan op basis van die lichtmeting (bij voorkeur Meervlaks- of Evaluatiefmeting) een sluitertijd in, waarbij de enige beperking een sluitertijd korter dan de synchronisatietijd (1/200s of 1/250s) is. Langer dan 1/60s is nu echter wel mogelijk. Het idee daarvan is dat de achtergrond, die buiten het bereik van de flitser ligt, nu door het bestaande aanwezige licht precies zo belicht zal zijn als bij een niet-geflitse opname en de belichting van het hoofdonderwerp geregeld zal worden met het flitslicht.

Net zoals in de P-stand kun je nu met de flits- en belichtingscompensatie respectievelijk de helderheid van het hoofdonderwerp en de achtergrond ten opzichte van elkaar regelen (mits onderling op voldoende grote afstand), maar in de Av-stand heb je dus een veel grotere vrijheid in de keuze van sluitertijd en diafragma.

HELDER ONDERWERP

Net zoals bij een niet-geflitse foto wordt de lichtmeting bij flitsen beïnvloed door de helderheid van het onderwerp. Zie je veel wit in het kader van je zoeker, dan zul je iets moeten overbelichten en is het onderwerp donker dan moet je een stopje onderbelichten.

voorbeeld
helder
onderwerp

Opletten

In de P-stand kun je dus redelijk onbezorgd flitsen en zullen een te kleine scherptediepte of bewegingsonscherpte zelden of nooit optreden. In de Av-stand moet je echter goed op de sluitertijd gaan letten. 1/40s is bij normaal bewegende onderwerpen en standaard brandpunten geen reden om bewogen flitsfoto's te krijgen, maar wordt de sluitertijd langer dan is bewegingsonscherpte niet denkbeeldig. Je kunt dan een hogere ISO of groter diafragma kiezen of je fotografeert vanaf statief en vraagt je model(len) niet te bewegen tijdens de opname.

Is beweging van het onderwerp onvermijdelijk of wil je die beweging juist als zodanig vastleggen, dan moet je bij dergelijk lange sluitertijden het flitslicht laten synchroniseren met het 2e gordijn. We hebben deze instelling al besproken in EOSzine 1007 (met animaties), maar toch hier nog even een korte uitleg. Normaal flitst de camera precies op het moment dat het eerste gordijn van de sluiters helemaal omhoog is en de sensor geheel vrij is voor ontvangst van het beeld van het gereflecteerde flitslicht. De rest van de sluitertijd wordt het onderwerp door het aanwezig licht belicht. Is de sluitertijd lang, dan ontstaat er een vaag bewegingsspoor vóór het bewegend onderwerp en dat oogt heel onnatuurlijk. Bij synchronisatie met het 2e gordijn flitst de camera pas net voordat het tweede gordijn sluit. Op de foto is dan al een vaag bewegings-

spoor te zien alvorens het onderwerp door het flitslicht pas goed belicht wordt. Het spoor ligt nu achter het bewegende onderwerp en accentueert de beweging van het onderwerp. Nadeel van 2e gordijn flitsen is dat het onderwerp uit focus kan zijn of onjuist belicht, omdat het zich op het moment van de (late) flits op een andere plaats bevindt dan op het tijdstip van meting en scherpstelling.

Is er relatief veel licht aanwezig en wil je toch (invul)flitsen in de Av-stand, let dan ook goed op de sluitertijd. Als deze knippert in het display van de zoeker, dan betekent dit dat de camera gezien het vele licht eigenlijk een kortere sluitertijd zou willen kiezen, maar gebonden is aan de kortste synchronisatietijd. In dat geval zul je de ISO moeten verlagen, het diafragma moeten verkleinen of een ND-filter gebruiken om de sluitertijd langer te krijgen dan 1/200s of 1/250s. Wil je bij veel licht (overdag) toch flitsen én een kleine scherptediepte behouden, dan moet je je Speedlight op Hi-speed Sync zetten. Uitleg hierover vind je in EOSzine 1007 (archief).

Conclusie

Naarmate je meer controle wilt over je flitsfoto's door in de Av-stand te gaan fotograferen is in eerste instantie de kans op het maken van 'fouten' ook groter. Maar zoals we ook in het vorige artikel hebben gezegd: pak je camera, zet hem op de Av-stand, kies een geschikt onderwerp, klap de flitser op of zet de Speedlight aan en ga lekker experimenteren met diafragma, ISO, (flits)belichtingscompensatie en 1e en 2e gordijn en krijg zo een gevoel en routine bij de mogelijkheden en onmogelijkheden van flitsfotografie.

LET OP

We blijven het herhalen. Hoe je ook flits, zorg altijd dat de afstand tot het hoofdonderwerp binnen het gemiddelde bereik van de flitser ligt en dat het afstandsverschil tussen het voorste en achterste punt van het hoofdonderwerp niet te groot is. Vermijd tevens obstakels dichtbij de camera/flitser. Ze worden overbelicht en blokkeren de flitsbundel.

PDF FLASWORK
ALLES OVER FLITSEN!!

DOWNLOAD

Fotograferen is een vak | 04 Fotoacademie

In een serie artikelen besteden we in EOSzine onder het motto 'fotograferen is een vak' aandacht aan de foto- vakopleidingen in Nederland. Deze keer een presentatie van de Fotoacademie.

www.fotoacademie.nl

Iedereen heeft tegenwoordig een camera, al is het maar op de mobiele telefoon. Maar een camera maakt nog geen fotograaf. Fotografie is een vak. Een fotograaf is iemand die weet hoe je een boodschap overbrengt. Daar heb je visie voor nodig en verstand van zaken, je moet je kunnen onderscheiden met een eigen stijl. En dat leer je bij de Fotoacademie.

Fotograaf Heinz Aebi kwam vanuit Zwitserland via IJsland in Groningen terecht waar hij in 2010 afstudeerde: "Wat me direct aansprak was de puur op fotografie gerichte opleiding. En geen lesfabriek, maar een instelling met een persoonlijke benadering, eentje die eisen stelt aan eigen inzet."

Vooraf dat laatste is goed, vindt hij. "Als fotograaf moet je van aanpakken weten. Je moet initiatief tonen en bepaalde sociale vaardigheden hebben. Je moet aardig kunnen zijn maar ook doortastend. Tijdens de opleiding wordt je daar stevig mee geconfronteerd. Als je fotograaf wilt worden moet je ook als mens leren."

Voor fotografen en oud studenten Masha Osipova en Linelle Deunk was de Fotoacademie altijd een 'tweede huiskamer'. "Ik deed dan wel de avondopleiding, maar eigenlijk was ik vijf dagen per week op de academie te vinden, ik vond het heerlijk daar. Er is apparatuur beschikbaar, er is hulp en advies. Je voelt je er welkom." vertelt Masha in een interview naar aanleiding van een expositie van haar werk afgelopen maand in Pakhuis de Zwijger.

Linelle Deunk studeerde eind 2010 af en won met haar eindexamenwerk de eerste prijs bij de Zilveren Camera 2010 in de categorie Portretten. Ook bij de Photo Academy Award 2010, de fotowedstrijd voor aanstormend talent, viel ze in de prijzen door allebei haar nominaties te verzilveren.

Boi Reuter begon de academie met de basisopleiding. "Ik heb een banketbakkersopleiding gedaan, en belandde in de horeca en de evenementenbusiness. Maar na een paar jaar in de horeca had ik er ineens genoeg van. Altijd dezelfde mensen, dezelfde verhalen, dezelfde borrels. Ik heb mijn oude passie opgepakt en ben op zoek gegaan naar een fotografie-opleiding."

Inmiddels is hij begonnen aan de voltijd opleiding. "Ik heb al meerdere studies gedaan en afgemaakt, maar nergens had ik zoiets van 'yes, this is it'. Tot ik hier terecht kwam. Ik zou niet meer zonder kunnen."

Een uitdaging, noemt hij zijn studie. "Ik wil in het 2e jaar vooral duidelijkheid krijgen over welke richting ik wil inslaan. Ik ben heel nieuwsgierig wat er in de toekomst nog staat te gebeuren en naar de ontwikkeling van mijn eigen fotografie. Ik heb nog veel te leren en ben er nog lang niet, maar verheug me erg op dit proces en de samenwerking met docenten en mentoren."

De Fotoacademie is geen gewone HBO opleiding, maar een particuliere opleiding. Dit is een bewuste keuze die de academie de mogelijkheid geeft om een eigen koers te varen en het lesprogramma naar eigen inzicht aan te passen. Alle docenten aan de Fotoacademie zijn

GARANTIE

GEEN FOTOGRAAF? GELD TERUG!

Uniek in Nederland, de Fotoacademie geeft garantie op haar opleidingen!

De Fotoacademie staat garant voor fotografen met een eigen visie en karakter, die een toegevoegde waarde hebben en mee kunnen denken met de opdrachtgever.

Door het conceptmatig leren denken en het ontwikkelen van een eigen stijl zijn onze fotografen vertrouwd met creatieve en conceptuele processen en zullen daardoor zeker aan het werk komen met de leuke en goed betaalde opdrachten.

Uit onderzoeken blijkt dat vrijwel alle studenten die bij de Fotoacademie zijn afgestudeerd ook daadwerkelijk werkzaam zijn als fotograaf. Daarom durft de academie daar nu ook een garantie aan te verbinden, zodat je zonder enig risico de opleiding kunt gaan doen.

Als je twee jaar nadat je het diploma behorende bij de Opleiding tot Fotograaf hebt behaald nog niet als fotograaf aan het werk bent, dan krijg je het volledige collegegeld terug.

Fotografie: studenten Fotoacademie

fotograaf of in de fotografie werkzaam. Er wordt dus les gegeven door mensen die dagelijks met de praktijk in aanraking zijn.

Een goed voorbeeld hiervan is portretfotograaf Joost van den Broek, hij is sinds vele jaren als hoofddocent verbonden aan de Fotoacademie, waar hij de eindexamenstudenten met de specialisatierichting Journalistiek/documentair/portret begeleidt.

Hij is werkzaam als freelance fotograaf bij verschillende kranten en magazines en zijn werk valt veelvuldig in de prijzen. In 2006 en 2008 werd hij gekozen tot fotojournalist van het jaar en eind 2010 verscheen zijn fotoboek 'Portret Joost van den Broek'.

Gaandeweg de studie ontdekken studenten wat het beste bij hun manier van kijken en werken past. Op grond daarvan wordt een afstudeerrichting gekozen: creatief vakfotograaf of journalistiek/documentair/portret fotograaf. Deze keuze bepaalt de invulling van de rest van de studie en het eindexamen.

De Fotoacademie geeft de student veel invloed op het traject. Deze manier van opleiden sluit aan bij de dagelijkse praktijk en leert zelfstandig te denken en werken. Welke keuze je ook maakt, uiteindelijk ben je technisch gedegen onderlegd en heb je een geheel eigen stijl ontwikkeld.

Fotoacademie

- Basisopleiding (deeltijd)
- Instapjaar (mbo-niveau/volgtijd)
- Opleiding tot fotograaf (hbo-niveau/volgtijd)
- Opleiding tot fotograaf (hbo-niveau/deeltijd)

Voor meer informatie:

- www.fotoacademie.nl
- T 020 530 92 60
- info@fotoacademie.nl

OPEN DAGEN 2011

Op diverse zaterdagen ben je van harte welkom op onze open dagen van 13.00 uur tot 16.30 uur in **Amsterdam (2 april)**, **Eindhoven (26 maart)**, **Groningen (19 maart)**, **Nijmegen (26 maart)** of **Rotterdam (19 maart)**. Je kunt proeflessen bijwonen, meekijken in de studio, informatie-rondes bijwonen, demonstraties volgen, fotowerk bekijken, kennismaken met studenten en docenten en natuurlijk de sfeer proeven op de Fotoacademie.

Chris Hoefsmit

Virtuoos. Een typering die vaak in de muziek wordt gebezigd, maar zeker ook van toepassing is op fotograaf Chris Hoefsmit. Deze Canon ambassadeur loopt al de nodige jaartjes mee in de fotografiewereld, heeft zijn sporen al ruimschoots verdient, maar gaat bij elk nieuw project of bij elk nieuw idee in zijn hoofd weer met hetzelfde jeugdige enthousiasme aan de slag om vriend en vijand opnieuw te verrassen met een pakkend en vooral MOOI beeld!

Chris Hoefsmit (1947)

- Canon ambassadeur
- Canon EOS 1Ds markIII met EF 85mm 1.2L
- Canon EOS 5D markII met EF 16-35mm en EF 24-70mm
- www.chrishoefsmit.nl

Als we even rondkijken op je website, dan zien we een breed scala van onderwerpen voorbijkomen. Hoe selecteer je je opdrachten?

“Het klinkt een beetje banaal, maar in principe is het ‘men vraagt en wij draaien’. Het leuke daarvan is dat er een grote variëteit van onderwerpen op je afkomt, waarin je telkens weer een ander stukje van jezelf kunt stoppen. In principe probeer ik te voldoen aan de wensen van de opdrachtgever, maar niet zelden gooi ik daar het ‘Chris Hoefsmitsausje’ overheen. Het is daarbij balanceren tussen het openstaan voor de invloed van anderen en van de locatie en tussen mijn eigen eigenwijsheid. Want alleen anderen jouw beeld laten bepalen levert geen topfoto op, maar met oogkleppen op lopen evenmin. Een goede klik met de art director speelt daarin een belangrijke rol en als we elkaar blindelings aanvoelen dan kan er echt iets heel moois ontstaan.”

Je presenteert ook nadrukkelijk vrij werk op je site, waarbij de diversiteit van beeld mogelijk nog groter is dan bij je commerciële opdrachten.

“Voor opdrachtgevers is het van belang om te weten wat ik in huis heb. Mijn vrije werk geeft daar een aardig beeld van. Ook is het voor mij een soort uitlaatklep. Soms wordt een prachtig beeld niet geplaatst, omdat het in de weg zit met een klein opmaakelement onder het mom functie voor vorm. Dat kan me op dat moment bijzonder frustreren en is weer een extra impuls om mezelf in mijn vrije werk ook echt alle vrijheid te geven. Daarbij schuw ik ook Photoshop niet, want uiteindelijk heb ik maar één doel met mijn fotografie en dat is om een mooi en pakkend beeld weg te zetten.”

Je hebt iets met print, want je levert fotoboeken af en laat een panorama van Haarlem uitdraaien op een lengte van dertig meter.

“Foto’s gaan vaak pas leven als ze op papier staan. Of dat dan in een jaarverslag is van Sita, als panorama op een largeformat print of in een ‘plaatjesboek’ van Haarlem of Amsterdam, dat maakt eigenlijk niet uit. Het hoeft niet altijd per se groot te zijn, als het formaat maar passend is bij onderwerp en uiting van de foto. Dat is in het jaarverslag een spread over twee pagina’s en in het fotoboek van Haarlem een kadertje van 10 bij 10 cm.

Mooi is dat de afdruktechniek de laatste jaren niet heeft stilgestaan en ik was werkelijk sprakeloos over de kwaliteit van de 30 meter lange panoramaprint die een Canon-largeformat er in een werkdag uitspuugde. Als je daar dan voorstaat bij expositie in het stadhuis van Haarlem, dan doet je dat toch wel wat.”

Wat heb jij in dit digitale tijdperk met techniek?

“Techniek zegt me niet zoveel en ik ga net zo gemakkelijk op stap met een zwaargewicht EOS met L-lens als met een handige compactcamera. Mijn camera is ondergeschikt aan het verhaal dat mijn foto’s moeten vertellen. Als je alleen maar bezig bent met de pixels, dan mis je niet

alleen veel mooie fotomomenten, maar bouw je ook geen band op met je onderwerp. En of dat dan een model is of een vuilcontainer, dat maak niet uit. Als ik lezingen of workshops geef dan heb ik het ook bijna nooit over de knopjes, maar probeer ik de deelnemers te wijzen op het belang van de achtergrond of de aanwezigheid van mooi licht.”

Toch een techniekvraag. Fotografeer je in RAW?

“Altijd. Het grote dynamische bereik vind ik een zegening van de digitale fotografie en ik kan daardoor een beeld in Photoshop tot in het kleinste detail naar eigen hand zetten. De interface van Adobe’s Raw Converter is bovendien helemaal ontwikkeld om een foto snel en goed te optimaliseren. Uiteindelijk lever ik foto’s naar de klant aan als TIFF of JPEG, waarbij die laatste voor hen een heel toegankelijk bestandformaat is.”

Heb je nog een tip voor onze lezers?

“Zonder te willen beweren dat vroeger alles beter was - ook anno 2011 lopen er veel talentvolle fotografen rond - moeten EOSziners toch eens gaan kijken naar het werk van fotografen die aan de basis gestaan hebben van de moderne fotografie. Die deden tientallen jaren geleden al dingen die nu nog steeds voor velen een inspiratiebron zijn. Schuif op een regenachtige middag eens achter je computer en ga eens op zoek naar de fotografie van mensen als Paul Huf, Erwin Blumenfeld, Annie Leibowitch, Richard Avedon, Erwin Olaf, Helmut Newton, David Bailey, William Klein, Ed van der Elsken of Horst Bohrmann. Doen! Maar pas op. De beelden zullen je pakken en je nooit meer loslaten. Veel fotoplezier.”

00 | Inleiding

“Een foto is pas een foto als hij afgedrukt is.” Deze uitspraak is waarschijnlijk al eerder voorbij gekomen in EOSzine, want wij hebben iets met mooie foto's, mooi afgedrukt op mooi papier en mooi afgewerkt. En ook een foto op een mok of sleutelhanger kan ons bekoren. Daarom starten we in dit nieuwe jaar met een serie artikelen over alle ins en outs van het afdrukken van foto's.

Traject

Er zijn ontzettend veel aspecten die een rol spelen bij het goed afdrukken en afwerken van een foto. De eerste opdracht die we onszelf daarom gesteld hebben is om het traject in kaart te brengen van het indrukken van de ontspanner tot en met het ophangen van de lijst aan de muur. De hoofdpunten daarin zijn:

1. Input
2. Output
3. Aanleveren
4. Afwerken

VAN DRUK OP DE ONTSPANNER TOT AFDruk OP PAPIER			
01 INPUT	02 OUTPUT	03 AANLEVEREN	04 AFWERKEN
wat is een pixel	inkjetprinter	kalibratie	opplakken
wat is kleur	dye-subprinter	kleurbeheer	inlijsten
wat is resolutie	laserprinter	papier & inkt	fotoboek
bestandsformaat	digitaal offset	kijkafstand	canvas

Input

Je hebt foto's opgestuurd naar Kruidvat of AH en ze komen terug met fletse kleuren en harde contrastrandjes. Je bent dan geneigd meteen met je vinger te gaan wijzen, maar zou de oorzaak ook bij jezelf kunnen liggen? Want welke kleurruimte heb je gebruikt en is de compressie van de JPEG mogelijk te hoog ingesteld geweest omdat je kleine bestandjes wilde versturen? Tegenwoordig is de techniek van printers en online afdrukcentrales zodanig dat de kwaliteit van de output grotendeels bepaald wordt door de kwaliteit van de input. Daarom in de eerste twee artikelen alles over pixels, kleur(ruimte), resolutie en compressie. Dat lijken simpele onderwerpen, maar er zijn toch nog de nodige valkuilen. Ook de rol van kijkafstand en kalibratie komen kort aan de orde.

Output

Als we zelf een foto afdrukken, dan is dat waarschijnlijk op een inkjetprinter tot A3+ formaat. Maar ook met een fotokaartprinter maak je heel leuke standaardafdrukken van 15 bij 10cm. Dit is echter met een andere techniek (dye sublimation) en heeft dus andere karakteristieken van in- en output. Laat je iets op internet afdrukken, dan wordt soms ook dye sub gebruikt, maar het kan ook lasertechniek zijn. In opkomst is digitaal offset, waarbij een 'ouderwetse' drukpers met inkt volledig digitaal wordt aangestuurd. Verder worden omslagen van fotoboeken vaak op grootformaat inkjet afgedrukt. Tenslotte wordt voor veel fun- en deco-artikelen zeefdruk gebruikt en dat stelt weer andere eisen aan het aangeleverde materiaal.

Aanleveren

Het woord is al gevallen: aanleveren. Dit betreft de stap die nodig is om een foto met bepaalde technische karakteristieken aan te laten sluiten bij de eigenschappen van het outputmedium. Een foto optimaal afdrukken als wenskaart vraagt andere specificaties dan een afdruk op grootformaat voor een expositie. Welke software gebruik je, hoe stel je de printopties in, welke resolutie is minimaal nodig? In het kader van aanleveren gaan we dan ook dieper in op de reeds eerder genoemde kijkafstand en kalibratie/profilering.

BEELDSCHERM

Of een afgedrukte foto overeenkomt met het origineel is mede afhankelijk van hoe je de foto's hebt waargenomen en ervaren. De kwaliteit en instellingen van het beeldscherm van je computer zijn daarbij van groot belang. Kijk in **EOSzine 1010** (archieff) naar onze test van 24" monitoren of zorg dat je eigen monitor goed gekalibreerd is voor kleuren én helderheid/contrast.

Afwerking

We maken regelmatig mooie prints op de redactie, genieten daar kortstondig van, maar uiteindelijk belanden de meeste afdrucken in de grote opvangbak van de printer. En dat is jammer. Een mooie afdruk verdient een passende afwerking. Hoe plak je een foto op? Hoe lijst je in? Hoe werk je een canvas af? Na die afwerking ben je echter nog niet klaar, want uiteindelijk moet het werk nog netjes aan de muur hangen. Ophangsystemen en belichting zullen dus in het laatste artikel aan de orde komen.

Cases

De serie over afdrucken zullen we laten opvolgen met een paar praktische cases, waaronder het maken van een onderscheidend fotoboek en een grootformaat tuinposter en een artikel met leuke handigheidjes in Photoshop Elements, zoals selectief zwart-wit maken en functioneel gebruik van effectfilters.

Conclusie

We hebben uiteindelijk een ambitieus programma op papier gekregen en hebben je misschien overdondert met alle aspecten die een rol kunnen spelen bij het maken van een goede afdruk. Laat je echter niet afschrikken, want aan het einde van deze serie kent het gehele afdruktraject geen geheimen meer.

So stay tuned @ EOSzine!

Zonnetje schieten? TPE!

In welk jaargetijde je ook met je camera op pad gaat, een zonsopkomst of -ondergang is altijd een dankbaar onderwerp voor een mooie serie foto's. Struikelblok is soms hoe je de camera moet instellen, maar belangrijker voor een goed eindresultaat is vaak de juiste voorbereiding en timing.

afb 1 | de website van The Photographers Ephemeris

clip 1 | de werking van TPE

SNELHEID

Als je een zonsopkomst of -ondergang aan het fotograferen bent, veranderen de omstandigheden bijna per seconde. Je hebt hooguit tien minuten tijd om een paar geslaagde opnamen te maken. Aarzel dus niet veel foto's te nemen. Maak desgewenst belichtingstrapjes, zodat je achteraf de beste belichting kunt kiezen of een HDR-montage kunt samenstellen.

Op- en instelling

Voordat we het over de instellingen van de camera zullen hebben, gaan we eerst even in op het benodigde gereedschap en de opstelling.

Voor het nauwkeurig bepalen van het kader is het van belang om vanaf een stabiel statief te werken. Je kunt dan rustig de gewenste uitsnede zoeken en ook eventueel handmatig het scherpstelpunt kiezen. Ook voorkom je er bewegingsonscherpte mee en in dat verband is het werken met een draadontspanner of afstandsbediening zeker aan te bevelen.

Omdat we een zonsopkomst- of ondergang graag in zijn context willen plaatsen, ligt het gebruik van een groothoeklens voor de hand (10-22mm op APS-C en 16-35mm op volbeeld). Er zijn echter ook mooie resultaten te bereiken met een korte telelens van 100 tot 200mm of met een macrolens. Afhankelijk van het onderwerp en het belang van de voorgrond kun je een grijsverloopfilter gebruiken. Je houdt daarmee de heldere zon en gloedvolle lucht tegen en laat de voorgrond ongehinderd door voor meer helderheid en detail. Wil je het contrastbereik nog beter over-bridgen, fotografeer dan in RAW. In plaats van 256 helderheidsgradaties (JPEG) heb je er dan 16384 ter beschikking als dynamisch bereik en dat kan 2 stops voordeel opleveren.

De belichting van een zonsopkomst- of ondergang zorgt nogal eens voor hoofdbreken. Er is echter geen standaardrecept voor de juiste instelling van diafragma, sluitertijd en ISO, omdat de helderheidsverdeling van het gekaderde onderwerp per omstandigheid sterk kan wisselen (Wat is de verhouding voorgrond-achtergrond? Is er bewolking of sterke spiegeling? Hoe fel is de zon?) en elke lichtmeetmethode daarbij zijn eigen instellingen kiest. Omdat we echter digitaal opnemen kunnen we vrij snel de gewenste belichting instellen op basis van een snelle testopname. Zet de camera in Av (f/5,6 tot f/11). Stel een relatief lage ISO (100 tot 400) in waarbij de sluitertijd niet langer is dan 1/30s en kies voor Meervlaksmeting (Evaluatief). Kader het onderwerp met de opkomende zon en maak de opname. Kijk de foto direct terug en zorg dat je het histogram ziet en zet indien mogelijk ook de overbelichtingswaarschuwing aan. Afhankelijk van het belichtingsresultaat van deze foto, kun je nu met de belichtingscompensatie de volgende opname over- of onderbelichten. In de meeste gevallen zal dat laatste het geval zijn, zodat de lucht mooi doortekend is en de zon weinig uitgebeten en tevens de horizon (skyline) en/of de voorgrond een silhouet is. Bedenk dat het felste punt van de zon geen detail hoeft te hebben, dus pas op met te sterke onderbelichting.

Vorbereiding

Met bovenstaande kennis 's ochtends je bed uitspringen, camera pakken en zo maar op pad gaan om eventjes een zonsopkomst te schieten, zal niet zelden tot een teleurstellend resultaat leiden, want als bewolking of regen is voorspeld, dan zal de zon zich niet laten zien en kun je onverrichter zake weer naar huis. Ook moet je weten hoe laat de zon exact opkomt of ondergaat en waar, zodat je op het juiste moment (half uur van tevoren) op de juiste plaats

staat. Een goed hulpmiddel daarbij kan Google Maps zijn, maar dan is het toch altijd een beetje gokken waar de zon precies opkomt of ondergaat. Met behulp van The Photographer's Ephemeris (www.photoephemeris.com) heb je direct inzicht in de beweging van de zon (en ook de maan). Op deze site is een klein, gratis programmaatje (TPE for Desktop) te downloaden voor PC, Mac en Linux, waarmee je op je computer met behulp van Google Maps overal ter wereld tijd en richting van zonsopkomst en -ondergang te zien krijgt. Er is ook een versie voor iPhone, iPod en iPad beschikbaar, zodat je ook nog in het veld inzicht hebt in deze gegevens. De werking spreekt voor zich en is tevens te zien in de clip bij dit artikel.

Heb je alles goed voorbereid, dan is het vaak toch ook nog zinvol om vooraf overdag even ter plaatste te gaan kijken. Hoe is de bereikbaarheid per auto of lopend? Is het openbaar terrein? Wat is de mate van 'horizonvervuiling', zoals windmolens en hoogspanningsmasten? Heb je tenslotte een geslaagde sessie achter de rug, aarzel dan niet om in een ander seizoen of bij een andere weersgesteldheid meerdere malen terug te gaan naar dezelfde plek. Dat kan dan weer heel andere mooie plaatjes opleveren.

Conclusie

Een zonsondergang of -opkomst goed registreren met je camera is dus meer een kwestie van een goede voorbereiding dan van de juiste instellingen. Maak ook veel foto's, want de lucht verandert per seconde en het is zo voorbij. Met de juiste hulpmiddelen, zoals de software van TPE, en een stukje geduld, kan iedereen dus met adembenemende foto's terug thuis komen.

WINTER OF ZOMER

Ben je geen vroege vogel, dan kun je beter een zonsopkomst in de winter fotograferen dan in de zomer. Op 21 juni komt de zon in Utrecht op om 5.18u en op 21 december om 8.45u.

Realiseer je wel dat de zon in de zomer op een heel ander punt aan de horizon staat dan in de winter. TPE kan je daar bij helpen.

 PDF VERDUISTERDE ZONSOPKOMST 04/01/2011

*Met dank aan
Johan van de Watering*

DOWNLOAD

Digital Photo Professional (DPP) in je EOS

De Canon EOS 60D is in vele opzichten een bijzondere camera, mede dankzij enkele unieke opties. Eén van de zaken die onze aandacht heeft getrokken, is de mogelijkheid om in de camera RAW om te zetten naar JPEG, waarbij je nog diverse parameters van de conversie kunt instellen. Hoe werkt dit in de praktijk?

Handig?!

De eerste vraag die we ons stellen bij de omzetting van RAW naar JPEG in de camera is hoe nuttig het is. Wanneer komt het van pas?

Als echte RAW-fotografen, staat onze camera nooit meer op JPEG. Niet in de studio en ook niet in het veld. Zelfs op vakantie schieten we alles in RAW en dan kun je tegen problemen aanlopen als je geen computer met de juiste RAW-converter bij de hand hebt. Dankzij *RAW naar JPEG* kun je dan toch een JPEG-beeld als ansichtkaart voor thuis laten afdrucken in een locale 1-uur-service of zelf meteen vakantiefoto's printen op je Selphy. Of sta je op locatie en wil de opdrachtgever direct een aantal opnames meenemen, dan kun je dat dus ter plekke verzorgen. Ook is het mogelijk om meerdere JPEG-versies van één RAW-foto te maken. Je kunt daarbij spelen met bijvoorbeeld kleuren, ruisonderdrukking en verscherping. Een zwart-witversie naast een kleurenbeeld laten zien, is dan geen enkel probleem. Tevens bestaat de mogelijkheid om de beeldverhouding direct op een RAW-opname toe te passen. Stel je deze in op bijvoorbeeld 16:9 en neem je met RAW op in Live View, dan zie je bij het terugkijken van het RAW-beeld alleen twee strepen die het kader markeren, maar zet je om naar JPEG, dan wordt deze beeldverhouding ook toegepast en is je foto dus aangepast voor directe beeldvullende HDMI-weergave op een lcd-televisie.

clip 1 | het omzetten van RAW -> JPEG op een EOS 60D

Parameters

Omzetten van RAW naar JPEG in de EOS 60D werkt eenvoudig. Zet je camera op RAW en bij het terugkijken kun je in het camera-menu de optie **RAW-beeldverwerking** kiezen. Met navigator en draaiwiel zijn vervolgens de conversie-parameters in te stellen en ben je daarmee klaar, dan kun je het bestand opslaan als nieuw JPEG-bestand (zie clip 1).

In de modus RAW-beeldverwerking kunnen tien parameters worden opgeslagen:

- Belichting
- Witbalans
- Beeldstijl
- Auto Helderheid Optimalisatie
- Ruisonderdrukking
- JPEG-kwaliteit en grootte
- Kleurruimte
- Correctie helderheid randen
- Vervormingscorrectie
- Chromatische aberratie

De belichting van een opname kan met één stop +/- worden gecorrigeerd. Dat is net voldoende om weer detail in een overbelichte wolk terug te brengen. De witbalans kan naar hartenlust worden aangepast met alle bekende voorkeuzen en ook graden Kelvin. Helaas ontbreekt keuze van een handmatige witbalans en een WB-pipet. Voor de beoordeling van een eventuele kleurzwem ben je aangewezen op de kleurnauwkeurige weergave van het lcd-scherm van de EOS 60D en hoewel die van hoge kwaliteit is, verdient beoordeling op een gekalibreerde monitor toch de voorkeur.

Naast belichting en witbalans is ook de beeldstijl aan te passen en kan bijvoorbeeld eenvoudig een zwart-witversie gemaakt worden van een foto, waarbij bekende opties als Filters en Toning

KWALITEIT

De omzetting van RAW naar JPEG in de camera geeft dezelfde JPEG-kwaliteit als bij omzetting in DPP op de computer. Deze converter heeft echter meer opties dan bij de omzetting in de camera en ook kun je RAW-bestanden groepsgewijs verwerken, wat in de EOS 60D niet mogelijk is.

gewoon beschikbaar zijn en dus zelfs een sepia-JPEG gemaakt kan worden. Ook eigengemaakte beeldstijlen zijn in de conversie toe te passen. Ten aanzien van de beeldkwaliteit kan verder ook nog gespeeld worden met Auto Helderheid optimalisatie en Ruisonderdrukking om zo verschillende kwaliteitsversies te kunnen maken.

Nuttig is ook de mogelijkheid om ook lensafwijkingen te corrigeren met drie opties, zijnde Correctie helderheid randen (vignettering), Vervormingscorrectie (ton en kussen) en Chromatische aberratie.

Hebben we al deze instellingen gedaan, dan kunnen we voordat we het beeld opslaan als nieuwe foto nog de kleurruimte kiezen (sRGB of AdobeRGB) en de kwaliteit en de grootte van de JPEG, van Large (5184x3456 pixels) tot S3 (720x480 pixels), waarbij dit laatste formaat zeer geschikt is voor e-mail. We moeten de optie RAW naar JPEG verlaten om in de terugkijkmodus de nieuwe JPEG-beelden te kunnen zien.

Conclusie

RAW naar JPEG in de camera. We hebben hier een paar praktische voorbeelden genoemd, maar er zullen in de workflow van de RAW-fotograaf ongetwijfeld nog veel meer nuttige toepassingsmogelijkheden zijn voor deze optie. De in-camera RAW-omzetting is nu alleen nog maar beschikbaar op de EOS 60D, maar zal in toekomstige EOS-modellen waarschijnlijk gemeengoed worden. Wij zouden dan ook graag uitbreiding zien met handmatige witbalans, schaduw/hooglichten, groepsverwerking, HDR-montage en omzetting naar TIFF.

LET OP

RAW naar JPEG werkt alleen op RAW-bestanden van de volle resolutie, dus niet op M- en S-RAW. De opties om lensafwijkingen te corrigeren zijn alleen beschikbaar bij Canon-lenzen van de laatste generatie, die dit ondersteunen.

The Beauty and The Beast

Met een korte onderbreking in het vorige nummer gaan we in dit artikel weer verder met de serie over L-lenzen. Na de EF 135mm 2.8L als prachtige portret- en candidlens, staan we nu stil bij een brandpunt van 200mm en Canon verrast ons in dat segment met de EF 200mm 2.8L II en de waanzinnige EF 200mm 2.0L IS.

afb 1 | de vraag wie is wie laat hierboven geen twijfel

EF 200mm 2L IS @ f/2

EF 200mm 2L IS @ f/2.8

EF 200mm 2.8L @ f/2.8

EF 200mm 2.8L IS @ f/4

afb 2 | testopnamen EF 200mm 2L IS en EF 200mm 2.8L II

200mm

Waarom zou je kiezen voor een 200mm vast brandpunt als je met een EF 70-200mm in de uitvoering 2.8L II of 4L meer flexibiliteit hebt? Goede vraag, want genoemde zoomlenzen zijn bij hun maximaal diafragma heel goed inzetbaar. De EF 200mm 2.8L is echter duidelijk goedkoper met een iets beter beeldkwaliteit. De EF 200mm 2L IS is een lens die zijn weerga niet kent en alle 200mm-equivalenten in scherpste, kleur, contrast en bokeh overklast. Dus als alleen de hoogste kwaliteit een criterium is, dan kun je niet om deze lens heen.

f=200mm

Op een volbeeldcamera als de EOS 5D markII is een lens met een brandpunt van 200mm in een studio perfect voor halfbody portretten en headshots. En in het theater of in een sporthal kun je vanaf praktische werkafstanden een groepje acteurs of sporters probleemloos kaderen. Op een APS-C camera als de EOS 7D komt het onderwerp natuurlijk een stuk dichterbij en is dit brandpunt interessant voor close-ups in de natuur en natuurlijk ook weer voor candid. Dat 200mm een aansprekend brandpunt is, blijkt uit de populariteit van de 70-200mm serie van Canon.

Als een dergelijke lens bovendien lichtsterk wordt uitgevoerd, dan blijven de sluitertijden bij indoorfotografie kort genoeg om actiemomenten te bevroren zonder dat extreem hoge ISO's gekozen moeten worden. Ook profiteert de fotograaf dan van de mooie achtergrondonscherpte die met dit brandpunt ontstaat bij maximaal diafragma, wat zeker voor buitenportretten en trouwreportages een onderscheidend kwaliteitsaspect is.

The Beauty

Voor de 'standaard' onderwerpen - en portemonnee - is de **Canon EF 200mm f/2.8L II USM** een heel aantrekkelijke keuze voor rond de 700 euro. Het is een zeer degelijk uitgevoerde lens, die zijn L-predicaat volledig waard is. Hij heeft een brede scherpstelring met een prettige draaislag. 'Nadeel' is wel dat hij niet uitgevoerd is met beeldstabilisatie (IS). Je bent dus verplicht om uit de hand sluitertijden korter dan 1/200s te gebruiken en ook is daardoor het zoekerbeeld wat onrustiger. De afwezigheid van IS is echter wel positief voor afmetingen en gewicht, want hij is bijna net zo compact als de EF 135mm 2L (EOSzine 1009) en met 765 g goed in balans met de body van een EOS 5DmkII of EOS 60D/7D.

Optisch laat deze EF 200mm 2.8L weinig steekjes vallen. Bij maximaal diafragma zijn lensafwijkingen als vignettering, hoekonscherpte, chromatische aberratie en vervorming minimaal en registreert hij ruim voldoende detail voor sensors met een hoge pixeldichtheid als van de EOS 60D/7D en EOS 5DmkII. Contrast en kleuren zijn mooi en ook het karakter van de achtergrondonscherpte draagt bij aan de aansprekende beeldkwaliteit van deze L-lens.

The Beast

Hoewel de EF 200mm 2.8L een mooie lens is, is voor indooractie en theater het ontbreken van beeldstabilisatie een gemis en komt hij eigenlijk ook een stopje lichtsterkte tekort. Deze omissies heeft Canon ondervangen met de ontwikkeling van de **EF 200mm f/2L IS USM**. Deze ongekende lichtsterkte en de IS hebben er echter voor gezorgd dat deze lens een wit Hulkbroertje is geworden van de 2.8-versie. De EF 200mm 2L IS is namelijk twee keer zo dik, beduidend langer, weegt ruim drie keer zoveel (2500g) en is ook 'iets' duurder: 5300,- euro! Hij is prima in balans met een EOS 1D(s) en op een EOS 5DmkII is een batterygrip geen overbodige

luxe om deze zware jongen in bedwang te houden. De EF 200mm 2L IS is voorzien van alle denkbare opties, waaronder een focuspreset. Dat betekent dat je vooraf scherpstelt op bijvoorbeeld doel en keeper en deze als preset instelt. Je gebruikt tijdens de wedstrijd gewoon de AF, maar op het moment dat de bal voor de goal komt, activeer je de preset en weet je dat de opname altijd scherp zal zijn als de bal in het net verdwijnt en de AF niet afgeleid wordt door beweging van speler.

Over de beeldkwaliteit van dit 'beestachtig' objectief kunnen we kort zijn: zo goed hebben we nog nooit gezien! We kunnen slechts een 'min'-puntje noemen: een lichte vignettering bij f/2. Ook de wat grote kortste scherpstelafstand (1,9m) zou een verbeterpunt kunnen zijn, maar beide aspecten vallen in de categorie 'muggenziften'. We hebben met deze lens op een 5DmkII een musical gefotografeerd (f/2, ISO 1600 en 1/50s) en hebben met kippenvel de beelden in Lightroom aanschouwd. Wow.

Conclusie

Ben je gecharmeerd van een brandpunt van 200mm voor studio- en outdoorportretten, dan MOET de EF 200mm 2.8L in je fototas zitten. De prijs/prestatieverhouding is ongeëvenaard. Is je budget ruimer en wil je meer flexibiliteit in kaders, dan is de EF 70-200mm 2.8L IS II (of 4L IS) een betere keuze. Werk je veel indoor en kun je je naar opdrachtgevers kwalitatief geen 'missers' veroorloven, dan kun je niet om de EF 200mm 2L IS heen. Kost een paar centen, maar dan heb je ook een lens voor het leven, die je keer op keer kippenvel zal bezorgen.

VAST BRANDPUNT

We zijn digitaal 'opgegroeid' met zoomlens en dus niet gewend aan het vaste kader van een objectief met een vast brandpunt. Toch kan het fotograferen met dat type lens bijdragen aan de kwaliteit van je fotografie. Als je een 200mm op je camera zet, dan ga je na enige tijd de wereld zien met het kader van die lens. Je weet dan met een stapje naar voor of achter welk beeld je kunt vangen. Je gaat meer bewust kijken en ziet zo dus meer fotokansen dan iemand met een zoomlens op zijn camera.

Winkelen in de Mac App Store

Gebruikers van iPod, iPad en iPhone kennen het fenomeen al enige tijd en maken er ook grif gebruik van: apps. Kleine stukjes software (applicaties, apps) waarmee je leuke en handige functionaliteit aan je mobiele apparaat kunt toevoegen. Apple wil dit succes nu ook uitbreiden naar haar Mac-computers en heeft 6 januari haar Mac Apps Store geopend. Wij gingen even shoppen.

afb 1 | Mac App Store: shoppen in een softwarewinkel

Installatie en werking

Donderdagavond 6 januari vroeg ons MacBook of hij updates moest installeren en we antwoordden daar zoals altijd braaf 'ja' op. Meestal heeft het betrekking op Aperture of iLife, maar dit keer zagen we een nieuw pictogram in ons dock met de naam App Store. Staat je Mac niet ingesteld op automatische updates, klik dan op het Apple symbooltje linksboven en kies de optie Software-update. Als je Mac verbonden is met internet, dan zal de App Store automatisch worden geïnstalleerd. Het icoontje verschijnt links in het dock rechts naast Finder en met een enkele muisklik krijg je toegang tot deze nieuwe online softwarewinkel.

Als je bekend bent met apps op je iPhone of iPad, dan ben je meteen vertrouwd met de Mac App Store. Je kunt verschillende overzichten opvragen: Uitgelicht, Hitlijsten en Categorieën. Zo heb je meteen overzicht over bijzondere apps, de meest populaire apps of apps met betrekking tot bijvoorbeeld fotografie. Zie je een leuke of nuttige app, dan klik je op het betreffende icoon en krijg je op de volgende pagina informatie (vaak Engels) over de mogelijkheden en de werking van het programma. Bij veel apps wordt een waardering gegeven en zijn recensies van gebruikers (Nederlands) te vinden. Zo weet je snel of een bepaalde app voor jou interessant is. Om een app aan te schaffen en downloaden heb je een Apple ID nodig. Daarin staan ook je betalingsgegevens en vervolgens wordt de app automatisch geïnstalleerd en vind je het betreffende icoon aan de rechterzijde van het dock. Een overzicht van de aangeschafte apps vind je in de App Store onder de knop Gekocht. Je ontvangt een factuur via de iTunes Store. Is er een nieuwe versie van een app die je hebt gekocht, dan krijg je automatisch de vraag of je deze wilt updaten. Zo werk je altijd met de nieuwste software.

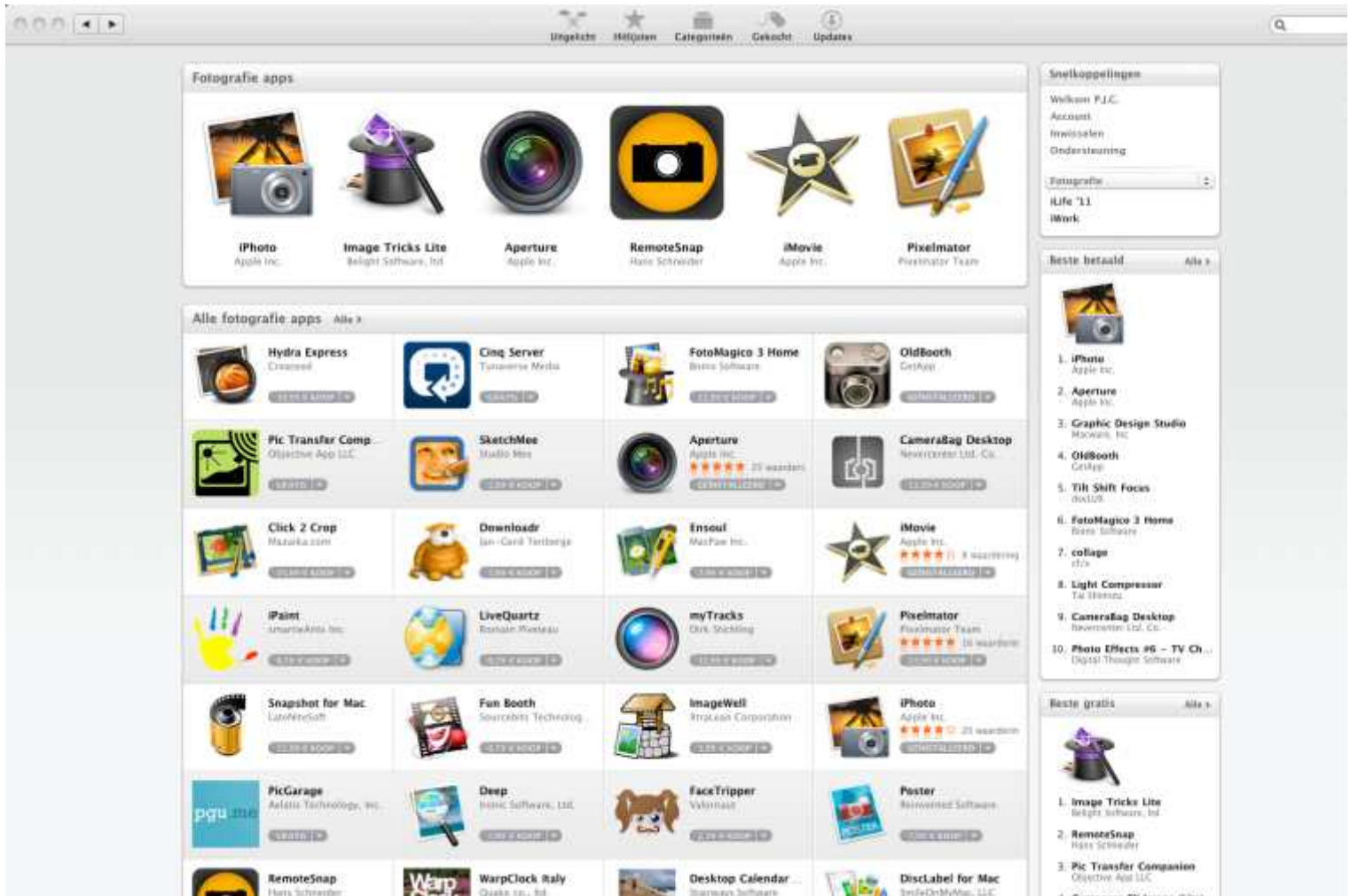
Fotografie

Apple heeft de App Store keurig netjes ingedeeld op toepassingsgebied en Fotografie is een aparte categorie. Kies je hiervoor, dan krijg je een duidelijk overzicht van ongeveer 50 apps (januari 2011). De prijs varieert van gratis tot 200 euro, maar in dat laatste geval heb je het wel over een volwassen programma als Aperture 3. Ook de onderdelen iPhoto en iMovie van iLife '11 zijn als losse apps aan te schaffen en je bent dus niet verplicht alle onderdelen van iLife '09 te upgraden.

We hebben alle beschrijvingen van de fotografie-apps eens doorgelezen en de conclusie mag zijn dat de meeste programmatjes vooral een hoog fun-gehalte hebben met een beperkte functionaliteit. Grapjes uithalen met portretten en het toepassen van effectfilters zijn niet de zaken waar je als serieuze fotograaf dagelijks mee bezighoudt. Onder het 'kaf' zit echter ook het nodige 'koren' en we noemen in dat verband: Hydra Express (HDR, 40 euro), FotoMagico 3 (slideshow, 23 euro), myTracks (GPS, 13 euro), Pixelmator (editing, 24 euro), Snapshot (print, 12 euro), ImageFramer (fotolijsten, 32 euro), Collage (collages, 24 euro), GraphicsConverter

WINDOWS

Als Windows-gebruiker kun je jaloers worden op het gelikte uiterlijk van Mac Apps en de eenvoud van installatie. Dat hoeft niet, want de hoeveelheid share- en freeware voor Windows is ook onuitputtelijk en minstens zo functioneel. Kijk op Download.com en Tucows.com en je vindt voor elke taak wel een programmaatje. Ook met de zoekopdracht 'windows apps' vind je via Google veel gratis nuttige software, ook voor de fotograaf. Een Windows App Store zal niet lang op zich laten wachten.

(beheer, 31 euro), Light Compressor (HDR, 1 euro), PhotoBrain (beheer, 11 euro) en Decompose (vrijstaand maken, 8 euro).

We hebben Light Compressor eens geprobeerd en het moet gezegd dat het resultaat van de HDR-montage heel acceptabel is en bruikbaar. Helaas ontbreekt een mogelijkheid om uit te lijnen, dus de kaders van de serie foto's van het belichtingsrapje moeten elkaar perfect overlappen.

Ook hebben we ons laten verleiden om voor 8 euro Decompose uit te proberen, want soms wil je een gedeelte uit een foto extraheren om als vrijstaand voorwerp in een ontwerp te gebruiken, zoals een nieuwsbrief of homepage. Het programma is echter niet onderscheidend van de mogelijkheden in Photoshop Elements 9 of CS5 en derhalve ietwat teleurstellend. Dat geeft meteen de 'achilleshiel' van de App Store aan en dat is dat je niet de mogelijkheid krijgt om een app uit te proberen. Want ook al kost een app maar een paar euro, als het niet doet wat het belooft, dan is het uitzoeken en uitproberen toch verloren tijd en geld geweest.

Conclusie

De App Store heeft bij het schrijven van dit artikel zijn deuren nog maar amper geopend en dat is te merken aan het beperkte assortiment van nuttige apps voor de fotograaf. Het is echter toch een leuk initiatief en we geloven zeker dat in de loop van de tijd meer apps beschikbaar zullen komen die de taken van een fotograaf daadwerkelijk eenvoudiger en leuker kunnen maken. We zouden dan ook graag de implementatie van een probeerfunctie zien, zodat je voor aanschaf al meer inzicht hebt in de praktische functionaliteit en werking van een app.

Special: Software Canon EOS-cd

Als we bij lezingen of workshops aan de deelnemers vragen wie er de software van de cd bij zijn camera heeft geïnstalleerd, dan blijft het soms angstvallig stil. Meer dan 50% laat deze gratis bron van fotoplezier onaangeroerd in de doos zitten. Zeker met een EOS-camera doe je jezelf dan tekort. Daarom hebben we in EOSzine alle programma's al eens de revue laten passeren en om deze reeks niet ongemerkt voorbij te laten gaan, breken we hierbij nogmaals een lans de software alsnog te installeren. Een pdf met alle artikelen kun je als een soort handleiding [hier](#) downloaden.

Met een volledige installatie van de software op de cd, zorg je er in ieder geval voor dat wanneer je de camera direct via USB aansluit aan je computer, dat de camera meteen herkent wordt. Je kunt dan niet alleen bestanden direct downloaden, maar je krijgt tevens de beschikking over alle functies die in EOS Utility aanwezig zijn, zoals het invoeren van copyrightgegevens in je camera en het werken met Remote Capture.

ZoomBrowser EX

Met een geheugenkaartlezer en Windows Verkenner kun je veel taken van downloaden en het beheer van fotobestanden uitvoeren. Veel gebruikers zullen dus niet direct behoefte hebben aan een alternatief. Toch is het de moeite ZoomBrowser EX (Mac: ImageBrowser) eens aan een verkennend onderzoek te onderwerpen. Het programma ziet alle JPEG en RAW bestanden en je kunt heel eenvoudig een groep bestanden hernoemen (beter dan in Windows Verkenner) of er snel een diavoorstelling van maken. Maar je kunt er ook foto's in bewerken of tot een panorama samenvoegen. Zelfs RAW-foto's kun je er mee ontwikkelen. Verder is het mogelijk om een back-up cd te maken of foto's te exporteren als bureaubladachtergrond of screensaver. En zoek je een programma om een indexprint van de foto's in een bepaalde map af te drukken, dan zorgt ZoomBrowser daar ook voor. Je kunt er zelfs een fotoalbum mee afdrukken. ZoomBrowser vergeet ook internet niet en via de optie Canon Image Gateway kun je dus ook foto's online zetten en delen met andere EOS-fotografen. Al met al een echte duizendpoot, die voor wat betreft functionaliteit veel extra's biedt ten opzichte van Windows Verkenner, Finder en zelfs op punten kan concurreren met Picasa.

Digital Photo Professional

Hoewel RAW-fotografen vaak alleen aan Aperture en Lightroom denken om hun foto's te converteren, heeft de cd van Canon een juweeltje aan boord om op het hoogste kwaliteitsniveau RAW-foto's te ontwikkelen naar JPEG of TIFF: Digital Photo Professional (DPP). Apple en Adobe hebben de ontwikkelrecepten voor EOS-camera's zelf moeten ontwikkelen en hebben daarbij geen inzicht gehad van de specifieke architectuur van de sensor en complexe rekenalgoritmes die Canon voor elke camera apart heeft gemaakt. Hoewel kleuren en detail van RAW-beelden omgezet met Aperture of Lightroom zeker de toets der kritiek kunnen doorstaan, doet DPP het toch net iets beter op die punten. Dus wil je echt 100% kleurechtheid, dan kun je niet om DPP heen. Ook ziet DPP de instellingen van de camera, zoals Picture Styles of zwart-wit en heb je een beter basisrecept bij aanvang van eventuele optimalisatie. Ook zie je in DPP echt alle exif-waarden van een foto gemaakt met een Canon-camera

PhotoStitch

Het maken van een panorama of breedbeeld is een vaak vergeten mogelijkheid als we met onze camera voor een weids onderwerp staan en de beeldhoek van de lens niet groot genoeg

afb 1 | alle 'verborgen' mogelijkheden in ZoomBrowser EX 6.5.1.15

UPDATE

Heb je de software van je EOS-cd al eerder geïnstalleerd, maar hierna een nieuwe EOS gekocht, dan is het zinvol om daarvan opnieuw de software te installeren. Je hebt dan van drivers en programma's de laatste versie op je computer. Heb je geen nieuwe EOS aangeschaft, dan is het toch raadzaam om regelmatig te kijken naar eventuele updates. Je vindt deze op www.canon.nl onder de knop **Support, Drivers en Handleidingen**. Ga daar ook kijken als je een nieuw besturingssysteem op je computer hebt of voor een nieuwe RAW-codec (miniaturen in Windows Verkenner).

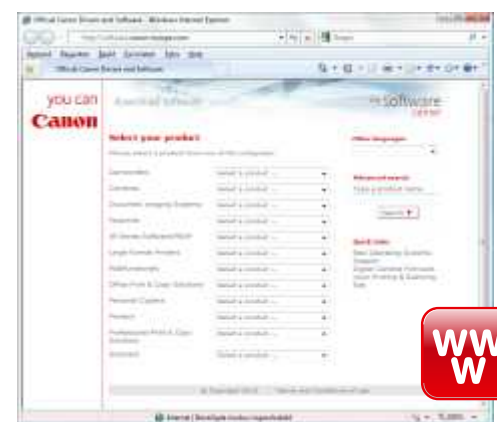
is. Dan denken we eerder aan de aanschaf van een nieuwe groothoeklens dan aan het maken van twee of drie overlappende foto's. En juist met een Canon-camera geeft dat prima resultaten, dankzij de eenvoudige en goede panorama-montage met het programma Photo-Stitch. Het heeft niet de kwaliteiten van PT Gui en werkt niet direct met RAW-bestanden (wel TIFF!), maar voor zorgvuldig genomen overlappende fotoseries levert het prima panorama's af. Behalve dat je ze als JPEG of TIFF kunt opslaan, is ook het bestandsformaat MOV (Quicktime) beschikbaar, zodat je op een beeldscherm en ook internet door een panorama van vele megapixels kunt schuiven en zelfs inzoomen.

EOS Utility

Op het eerste gezicht is het gebruik van dit programma niet duidelijk, maar als je weet dat Remote Capture hierachter schuilgaat, dan is het één van de hoogtepunten van de cd. Met deze functionaliteit kun je je camera vanaf je computer besturen en heb je zelfs het beeld van de zoeker op je monitor staan. Waanzinnig om dat te ervaren. Professionele functionaliteit helemaal gratis.

Conclusie

Hopelijk heeft dit artikel je over de streep getrokken en ga je meteen de EOS-cd installeren. Je krijgt dan naast bovengenoemde programma's ook nog *Picture Style Editor* en *Movie Task Editor* ter beschikking. Hoe de programma's werken lees je in de pdf, die je [hier](#) kunt downloaden. Doen!

afb 2 | Software Center van Canon via www.canon.nl, optie Support, Drivers en handleidingen

DOWNLOAD

De **handleiding** lezen? Niet aansprekend en te weinig praktisch! Wil je **alles** uit je **EOS 550D** of **EOS 60D** halen, lees dan....

Nu € 24,90 • 192 pagina's in kleur • EAN 978-90-5940-498-4

NATUURLIJK BIJ VAN DUUREN MEDIA

www.vanduurenmedia.nl

BOEKREVIEW

BB Fotograferen met EOS 550D/60D

We krijgen steeds meer media ter beschikking om met elkaar te communiceren en ook om kennis over te dragen naar een doelgroep. Internet speelt daarin natuurlijk een belangrijke rol, maar we mogen toch ook het ‘aloude’ boek niet vergeten. Daarom laten we elke maand twee EOSziners aan het woord die een titel over fotografie of beeldbewerking aan de tand hebben gevoeld.

‘Bewuster en beter fotograferen met een EOS 550D en EOS 60D’

“Het nemen van een digitale foto in de groene stand (volautomaat) is als het monteren van een kastje van Ikea. Supergemakkelijk en het resultaat is helemaal niet slecht. Maar wat te doen als het kastje iets hoger of iets smaller moet zijn? Dan zijn het inbussleuteltje en een grafische stap-voor-stap instructie niet meer toereikend. U zult dan toch ‘bouwkundige’ en creatieve kwaliteiten moeten hebben en ook kennis van materialen en gereedschappen, om dit maatwerk te kunnen realiseren.

Zo is het ook met een digitale spiegelreflexcamera als de Canon EOS 60D of de EOS 550D. Zo'n camera hebt u niet gekocht om in de volautomaat foto's mee te nemen. Nee, een Canon-camera laat zijn kwaliteiten pas zien op het moment dat u het heft zelf in handen neemt en volledige controle hebt over zaken als sluitertijd, diafragma en gevoeligheid, maar ook over bijvoorbeeld scherpstelpunt en witbalans. In dit boek leert u – naast de algemene basis van fotografie – de specifieke mogelijkheden, bediening en prestaties van de Canon EOS 60D of de EOS 550D ten volle te benutten.

Deze uitgave is dus geen uitgebreide standaardhandleiding, die u alleen de functie van een knopje of menuoptie vertelt, maar vooral een boek dat ingaat op de achterliggende principes en uitlegt wanneer u deze moet toepassen. Zo leert u geen kunstjes, maar vergaart u kennis en kunt u elke fotogelegenheid tot een goed einde brengen. En met een Canon EOS-camera als gereedschap zal dat zeker lukken.”

Titel : BB fotograferen met EOS 550D en EOS 60D.
Auteur : Pieter Dhaeze
Uitvoering : Hard cover, 304 pag.
Prijs : € 29,90
Uitgever : Van Duuren Media
ISBN : 9789059404984

Margriet Pronk
EOS 550D

“Dit boek is een fotocursus op zich, speciaal gemaakt voor jouw camera. Het leert je de juiste technieken toe te passen om je creativiteit te kunnen uiten. Zo maak ik nu dankzij dit boek

haarscherpe en perfect belichte foto's van mijn sieraden voor in mijn webshop. Verschil tussen keuzes worden aan de hand van foto's en in heldere taal uitgelegd, zodat je goed leert hoe je het gewenste resultaat bereikt. Het boek biedt vele uren leesgenot, is een echt doe-boek en tevens een prachtig naslagwerk! Dit is een boek wat je als EOS 550D gebruiker móet hebben!”

MIJN OORDEEL

Uitvoering : ☆☆☆☆☆
Opbouw : ☆☆☆☆☆
Leerzaam : ☆☆☆☆☆
Overall : ☆☆☆☆☆

Bjorn Laterveer
EOS 60D

“Dit boek is een uitkomst als je meer wil weten over je camera dan wat in de handleiding vermeldt staat. Met dit boek leer je je camera sneller en makkelijker begrijpen dan de originele handleiding. Handige voorbeelden en duidelijke illustraties maken de tekst veel begrijpelijker.

Erg handig is de samenvatting na elk hoofdstuk. Dit frist gelijk de gelezen kennis weer op.

Een boek waar ook de gevorderde cameraeigenaar een hoop leuke weetjes uit kan halen.”

MIJN OORDEEL

Uitvoering : ☆☆☆☆☆
Opbouw : ☆☆☆☆☆
Leerzaam : ☆☆☆☆☆
Overall : ☆☆☆☆☆

uitvoering: formaat, drukkwaliteit • opbouw: structuur van de inhoud • leerzaam: verhoging begrip en vaardigheden • overall: algemene indruk en tevredenheid

PRODUCTEN & ACTIES | Canon site (NL)

Voor informatie over Canonproducten, camera's en accessoires. Tevens een overzicht van de laatste acties en cashbacks.

WWW

DRIVERS & SOFTWARE | Canon site (NL)

Voor informatie over en downloaden van de laatste versies van software en drivers.

WWW

FIRMWARE | Canon site (EN)

Voor een overzicht en het downloaden van de laatste firmwareversies van Canon EOS-camera's.

WWW

REPARATIES | Canon Service Center TechRepair (NL)

Voor handleidingen en reparaties

WWW

ONLINE | Canon Image Gateway (NL)

Voor leuke en handige diensten voor Canon fotografen en een online gallery.

WWW

PRODUCT INFO | Maak een verhaal!

Een foto spreekt boekdelen, maar een goede foto vertelt een heel verhaal. Bezoek deze site en leer om betere foto's te maken met Canon camera's.

WWW

PRODUCT TEST | The Digital Picture (EN)

Zeer heldere site met productinformatie en -tests van Canon camera's en lenzen.

WWW

JARGON | PDF

PDF met de meest gangbare afkortingen in de digitale fotografie en tevens vertaling van veelgebruikte Engelse termen.

PDF

COLOFON

EOSzine is een uitgave en productie van Artifex Graphics voor Canon EOS-fotografen en verschijnt 10x per jaar als gratis e-magazine.

Bijdragen van Pieter Dhaeze en Canon Nederland.

Aan- of afmelden melden via www.eoszine.nl

Correspondentie: reactie@eoszine.nl of 06 - 22 33 62 21

Advertenties: advertentie@eoszine.nl

WWW.EOSZINE.NL

© 2011 Alle rechten voorbehouden.

INTERACTIE

Samen verder

Een e-magazine maken voor Canon EOS-gebruikers is zo inspirerend dat we nu al voldoende ideeën hebben om **EOSzine** de komende jaren te kunnen vullen met actuele en informatieve onderwerpen.

Maar ons denkkader is beperkt en sluit waarschijnlijk niet voor 100% aan bij de wensen van onze lezers. Daarom bij deze de vraag om mee te denken wat jij in **EOSzine** zou willen lezen. Welke onderwerpen houden je bezig? Hieronder een paar categorieën waar je ons mee zou kunnen helpen.

TECHNIEK

Voldoende kennis van je gereedschap en van fotografie is dé basis om onderscheidende foto's te kunnen maken. Alle aspecten van camera-instellingen tot belichtingsproblematieken komen natuurlijk uitgebreid aan de orde in **EOSzine**, maar misschien zien we iets over het hoofd of heb je een probleem wat ook voor andere EOS-gebruikers interessant zou kunnen zijn, laat het ons dan weten.

LOCATIES & EVENEMENTEN

Nederland is een mooi en dynamisch land, ook op het gebied van locaties en evenementen. Elk stukje Nederland heeft zo zijn bekoring en elke dag, en vooral in het weekend, is er ergens wel iets leuks te beleven en interessant om als fotograaf te bezoeken. Heb je ervaring met een bepaalde locatie of evenement en wil je dat delen met je EOS-collega's, laat het ons dan weten. We zetten het op de agenda en laten er foto's van zien.

WORKSHOPS

De praktijk is de beste leerschool. **EOSzine** lezen en met je camera in de huiskamer blijven zitten zal in de meeste gevallen niet de mooiste plaatjes opleveren. Dus trek er op uit en neem deel aan de talloze workshops die door het hele land worden gegeven. Heb je goede ervaringen met een fotoworkshop of fotoreis, dan zijn wij natuurlijk bereid dit met de overige lezers te delen.

PORTFOLIO'S

OH! WOW! DAT WIL IK OOK! Naar mooie foto's kijken werkt vaak inspirerend. Als je dus een leuke reeks foto's hebt met een rode draad of met een zeker thema, laat het ons dan weten. Zeker als je de foto's kunt onderbouwen met een korte toelichtende tekst, dan is de kans groot dat ze op enig moment in **EOSzine** worden tentoongesteld aan de andere lezers en dat is pas echt te gek.

